

Абдурақын Н., Қаллиола А.

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, шығыстану факультеті,
қытайтану кафедрасының аға оқытушылары,
Қазақстан, Алматы қ., e-mail: Abdurakyn.Nurhalyk@gmail.com, ardah63@mail.ru

**ҚЫТАЙ ТІЛІНДЕГІ ЕТІСТІКТЕН ЖАСАЛҒАН
БАЯНДАУЫШТЫ СӨЙЛЕМНІҢ ТҮРЛЕРІ ЖӘНЕ
ОНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ**

Бұл мақалада қытай тіліндегі етістікті баяндауыштық сөйлемнің түрлері және ерекшелігі жан-жақтылы талданады.

Қытай тілінде етістік баяндауышты сөйлем өз ішінен зат есімнен жасалған баяндауышты сөйлем, сын есімнен жасалған баяндауышты сөйлем, баяндауышы предикативтік сөз тіркесінен жасалған етістік баяндауышты сөйлем болып бөлінеді. Жиі кездесетін етістік баяндауышты сөйлемнің ерекше түрлерінің қолданысы жанды мысалдармен көрсетіледі.

Түйін сөздер: етістік баяндауышты сөйлем, зат есім баяндауышты сөйлем, бастауыш-баяндауыштық құрылым, баяндауышы предикативтік сөз тіркесінен жасалған баяндауышты сөйлем.

Abdurakyn N., Kalliola A.

Kazakh National University named after al-Farabi,
Faculty of Oriental Studies senior teacher of Chair Of Chinese Studies,
Kazakhstan, Almaty., e-mail: Abdurakyn.Nurhalyk@gmail.com, ardah63@mail.ru

Types and features of one-part verbal-predicative sentences in Chinese languages

In this article we comprehensively analyzed similarities and features of one-part verbal-predicative sentences in Chinese language. In Chinese language one-part verbal-predicative sentences are conducted as one-part sentences, in which predicates determined like noun, adjective and predicative word-combination. We gave animated examples for often used one-part verbal sentences.

Key words: one-part sentence, one-part verbal-predicative sentence, one-part noun-predicative sentence, one-part sentence, in which predicate determined as predicative word-combination.

Абдурақын Н., Қаллиола А.

Казахский национальный университет имени аль-Фараби, факультет востоковедения,
старшие преподаватели кафедры китаеведения,
Казахстан, г. Алматы, e-mail: Abdurakyn.Nurhalyk@gmail.com, ardah63@mail.ru

**Виды и особенности односоставных предложений в китайском языке,
сказуемое в которых выражено глаголом**

В этой статье всесторонне анализируются виды и особенности односоставных (глагольно-сказуемых) предложений в китайском языке.

В китайском языке односоставные (глагольно) предложения рассматриваются как односоставные предложения, в которых сказуемое выражено именем существительным, именем прилагательным и предикативным словосочетанием. Часто используемые односоставные глагольные предложения были показаны одушевленными примерами.

Ключевые слова: односоставное предложение, глагольно-сказуемое односоставное предложение, существительно-сказуемое односоставное предложение, односоставное предложение, сказуемое в котором выражено предикативным словосочетанием.

Қазіргі қытай тіліндегі жай сөйлемдер құрылымына қарай бастауыш-баяндауыштық құрылымды сөйлем (主谓句) бастауыш-баяндауышты құрылымды емес сөйлем (非主谓句) деп екіге бөлінеді.

Қытай тіліндегі бастауыш-баяндауыштық құрылымды сөйлемді түрге жіктеуде Хуан Боряң, Лияу Шүйдонның «қазіргі қытай тілі» кітапты негізге алдық. Бұнда бастауыш-баяндауыштық сөйлемнің (主谓句) құрлымы мен сөйлем үлгілерінің ұқсамауына байланысты, зат есімді баяндауышты сөйлем (名词性主谓句), етістікті баяндауышты сөйлем (动词性主谓句) (етістікті баяндауышты сөйлем өз ішінен, желілес етістікті сөйлем 连动句, қос міндетті сөйлем 兼语句, қос толықтауышты сөйлем 双宾语句, '把' әріпті сөйлем '把' 字句, '被' әріпті сөйлем '被' 字句, болмысты білдіретін сөйлем 存现句) сын есімді баяндауышты сөйлем 形容词性主谓句, бастауыш-баяндауыш сөз тіркесінен жасалған бастауыш-баяндауышты сөйлем 主谓谓语句 болып бөлінеді деп көрсеткен [1,125 б.]

Ал қазақ тіліндегі бастауыш-баяндауыштық сөйлемдерді түрге бөлуде С. Аманжолов., А. Аманжолов, Г. Қосымова қатарлы грамматика ғалымдарының еңбегін негізге алдық.

Қазіргі қазақ тіліндегі жай сөйлемдерді құрлымына қарай жақты сөйлем (бастауышты сөйлем) және жақсыз сөйлем (бастауышы жоқ, баяндауыш сөйлемнің иесі болып тұрған сөйлем) жайылма сөйлем (сөйлемде қосымша сөйлем мүшелері де бар сөйлем) жалаң сөйлем (сөйлемдегі негізгі сөйлем мүшелерінен жасалған сөйлем), толымды сөйлем (сөйлемде ой толығымен айтылған сөйлем), толымсыз сөйлем (сөйлемде ой толығымен айтылмаған, кейбір мүшелер түсіп қалатын сөйлем), атаулы сөйлем (жалқы есімдерден жасалған сөйлем) деп жіктеген [2, 175 б.].

Қытай-қазақ тілі мүлде басқа екі тіл, құрылымдық жақтан, екі тілдің өзіндік өзгешелігі бар, оларды салғастыра тереңдей зерттеу бөлек мақаланың жүгі. Біз бұл мақаламызда қытай тіліндегі бастауыш-баяндауыштық құрылымды сөйлемдер мен оның ерекше түрлерінің ішінен маңызды бірнеше түріне тоқталамыз.

Зат есім баяндауыштық сөйлем (名词谓语句)

Зат есім, зат есімді сөз тіркесі, сан-мөлшер сөздер, мезгілдік мағынаны білдіретін сөздер, баяндауыш болатын сөйлем зат есім баяндауыштық сөйлем деп аталады. Мысалы:

今天星期三.   明天那吾热兹节。
这孩子山里人.   一组三个人。
这本书三年前写的.   你这个小捣乱鬼。

全家一共三口人一个娘，一个婆，一个她自己。

Етістік баяндауыштық сөйлем (动词谓语句)

Етістік және етістікті сөз тіркестері сөйлемде баяндауыш болады. Мысалы:

大家休息一下吧. 他走累了. 老二从家里跑出来了。

妈妈早给你准备好晚饭了. 村子里周围全是水。

他叫杰恩斯. 三千里江山的尽北头紧连着中国的边境。

Сын есімді баяндауыштық сөйлем (形容词谓语句)

Сын есім, сын есімді сөз тіркестері, баяндауыш болатын сөйлем сын есімді баяндауыштық сөйлем делінеді. Бұл сөйлемнің бастауышы мен баяндауышының арасында «是» қосылмайды. Мысалы:

他满头大汗.   神色有些紧张.

他的表演多精彩阿!

你办事比我认真.   今天的天气冷极了. 他高兴的眼睛笑成一条缝。

Баяндауыш-баяндауышты сөз тіркесінен жасалған бастауыш-баяндауышты сөйлем (主谓谓语句)

Баяндауыш-баяндауышты сөз тіркесінен жасалған сөйлем бастауыш-баяндауышты сөйлем делінеді. Тұтас сөйлемнің бастауышы негізгі бастауыш деп аталады. Баяндауыштың қызметін атқаратын предикативтік сөз тіркестің құрамындағы бастауыш қосымша бастауыш делінеді. Ал баяндауыш қосымша баяндауыш деп аталады. Негізгі бастауыш пен қосымша бастауыш іс-қимылдың тудырушы немесе іс-қимыл меңгерілуші болады, сондай-ақ олардың арасындағы байланыстарға қарай бұл сөйлем төмендегідей бірнеше түрге бөлінеді. [1,128-132б]

Негізгі бастауыш қимылды қабылдаушы, қосымша бастауыш қимылдың иесі болады. Тұтас сөйлемнің семантикалық байланысы: қимылды қабылдаушы//қимылдың иесі+қимыл. Мысалы:

这件事//我不知道. 自己的事自己办。

自行车他骑走了. 这个字她不会写。

2) Негізгі бастауыш қимылдың иесі болады, қосымша бастауыш қимылды қабылдаушысы. Тұтас сөйлемнің семантикалық байланысы: қимылдың иесі // қимылды қабылдаушы+қимыл. Мысалы:

她汉语说得很流利. 我任何困难都不怕。

波拉提一句话没说就走了. 他一口说都不喝。

3) Негізгі бастауыш пен қосымша бастауыштың арасында мағыналық байланыс болады. Мысалы:

他工作忙。 阿拉木图的风景很美。
他性格温和。 他身体健康。

4) Баяндауыштың құрылымында, негізгі бастауышты анықтап көрсететін анықтауыш болады. Мысалы:

母亲，// 这是一个神圣的名字。
这个孩子// 我也疼她。

5) Негізгі бастауыштың алдында «对于» деген мағына жасырын тұрады. Егер негізгі бастауышқа «对于，关于，对» сияқты предлогтар (сөз алды қосымшасы) қолданылса, онда негізгі бастауыш сөйлемнің басына келетін пысықтауышқа айналады. \3,166 б.\ Мысалы:

这件事// 你有责任. 全班学生// 我就服你。
管理工作// 我没有经验. 对我们// 表示恩情的就是母亲。

Жиі кездесетін етістік баяндауышты сөйлем түрлері — , 连动句 Көп етістікті сөйлем

Көп етістікті сөз тіркесі сөйлемде баяндауыш болатын сөйлем көп етістікті сөйлем деп аталады. Көп етістікті сөз тіркесі мен етістік сипаты сөз тіркестері ортасында кідіріс жасауға, жалғаулық қосуға болмайды. Мұнда бірнеше етістік қатарласа қолданылады, етістіктердің рет-тәртібі тұрақты болады, өзгертуге болмайды. \3,289б\

Көп етістікті сөйлемнің құрылымы:

名词+动词+动词+ (这里名词，动词 包括名词性语和动词性语)。

Зат есім+етістік+етістік+(зат есім, етістік немесе зат есімді баяндауыш пен етістікті баяндауыш).

Көп етістікті тіркес сөйлемде көп етістікті сөйлем қалыптастырады. Мысалы:

他们//接到命令撒腿了. 打电话//通知他们行不行。

他//气得拿起书包往外走. 我//去图书馆还书。

Көп етістікті сөйлемнің мағыналық түрлері:

Бірнеше етістік қимылдың ілгерінді-кейінді туылғанын білдіреді. Ондағы етістіктер бір бастауышты баяндайды. Мысалы:

他//放下行李跟我说了几句. 我//骑自行车去上学。

大家//站起来迎接我们. 加尔肯//去商店买汉语书。

Соңғы етістік немесе етістікті сөз тіркесі қимыл-әрекетті білдіреді. Алдыңғы етістік қимыл-әрекеттің әдіс-тәсілін білдіреді.

Мысалы: 我们//坐火车去阿特拉吾市。

他//用钢笔写汉字. 他//去医院看病。

后一个动词表示前一个动作的目的。

Соңғы етістік алдыңғы қимыл-әрекеттің мақсатын білдіреді. Мысалы:

你//进屋避避雨。
艾力//去民族大学找木汗老师。
我们//到伊犁买货。

Ілгері кейін туылған қимыл-әрекетті не басқа жағдайды білдіреді. Мұнда соңғы қимыл-әрекет туылған кезде алдыңғы қимыл-әрекет аяқталған болады немесе ілгері-кейін туылған екі қимыл-әрекет өзара себеп-салдарлық байланыста болады [3, 88 б.] Мысалы:

你//散了会先回家。

他//看了很满意。

阿赫篾尔//摇摇头走了。

Алдыңғы етістік қимылды, соңғы етістік терістеу мағынасын білдіреді, бір істің екі жағын түсіндіреді. Мысалы:

妈妈//瞒着这件事不告诉我. 大家//座着不动。

这件东西//留着没有使。

Ілгері кейін туылған не қатарласа туылған бірнеше қимыл-әрекетті білдіреді. Мысалы:

张平//拿起书包开开门走了。

阿赫卓力//掏出手绢儿擦了把汗坐下来。

老奶奶//下床穿上衣服点上灯出去开门。

前一个动词或后一个动词是 «有»或«没有»的。

Алдыңғы етістік не соңғы етістік «有» не «没有» деген сөзбен жасалады.

Мысалы: 他//有办法解决问题。

叶尔兰//没有事情做。

你//领到生产有办法。

«有，没有»соңына жиі ілесіп келетін зат есімдер: 责任，力量，办法，本事，把握，信心，机会，条件，钱，时间

Екі етістік қайталанып келіп бір сөз болып қолданылады. \4,95б\

Мысалы: 我//写字写累了.

他//踢球踢坏了脚。

二，兼语句 Қос міндетті сөзді сөйлем

Қос міндетті сөзді сөз тіркесі баяндауыш болып келетін сөйлем қос міндетті сөйлем деп аталады.

Қос міндетті сөйлемнің формасы:

Бастауыш+баяндауыш+қос міндет атқаратын мүше + баяндауыш + (толықтауыш) [3, 156 б.]

Мысалы: 领导//让他去阿斯塔纳. 这个消息//使我很高兴。

你//通知他做个检查/ 班长//请大家发表意见。

Қос міндетті сөз тіркесі сөйлем мүшесі болады.

Мысалы: 派他去是组织的决定. 这是令人高兴的事。

我请你写一篇文章. 我同意派他去。

兼语式的特点 Қос міндетті сөзді сөйлемнің ерекшелігі

Қос міндетті сөйлемнің бірінші етістігінің көбі бұйыру, талап ету, ұнату мағынасындағы етістіктер болады. Әдетте, оларға «着, 了, 过»-лар тіркеспейді. Бұлардың жиі қолданатындары: 使, 叫, 让, 派, 选, 命令, 催, 逗, 劝, 留, 要求, 动员, 阻止, 发动, 组织, 号召, 禁止等.

我们选热爱拉当班长. 组织要求大家参加会议。

Қос міндетті сөйлемнің бірінші етістігі мен екінші етістігі себеп-салдарлық байланыста болады. Жиі қолданылатын етістіктер: 爱, 笑, 恨, 气, 怨, 埋怨, 骂, 喜欢, 感谢, 担心, 佩服, 害怕, 批评, 厌恶, 嫌, 责备, 责怪, 指责, 羡慕等

Мысалы: 大家//嫌他不懂礼貌. 老师//表扬他学习好。

我们//喜欢诚实, 能干. 她//埋怨我没给他办成这件事。

我//感谢你给我一次机会. 我//佩服他办事一丝不苟。

Қос міндетті мүшелі сөйлемнің соңында фонетикалық кідіріс болады. Немесе мезгіл пысықтауыш келеді.\5,1616\

Мысалы: 我//请你来一趟。

我//请你明天来一趟。

上级领导//派他今年去南哈萨克斯坦。

三, 特殊兼语句 Қос міндетті ерекше сөйлем

Кейбір қос міндетті ерекше сөйлемдердің бірінші етістігі «有, 是, 没 немесе 没有, » болып келеді. Мұндай етістіктерде бұйыру мағынасы, екінші етістікпен себеп-салдарлық байланысы болмайды. Сондықтан мұндай қос міндетті сөйлемді қос міндетті ерекше сөйлем деп айтады.

Қос міндетті ерекше сөйлем қос міндетті сөйлемдердің анықтамасына сәйкескенімен, бірақ әдеттегі қос міндетті сөйлемдердің ерекшеліктері болмайды. Бірінші етістігі «有 (没有)» болып келген қос міндетті сөйлем [4, 188 б.]. Мысалы:

桌子上的一本杂志是谁的? 二大队有一匹马病了。

后面有几个人大笑起来. 有只狼跑过来了, 你看见没有?

有个人心眼儿特别好。

Жоғарыдағы мысалдарда: «有» баяндауыш болып, болмысты білдірді, осылай бастауышсыз қос міндетті сөйлем жасалған.

«有» сөзінің толықтауышы адамды не затты нақтылы меңземейді, сондықтан «这个, 那个» деген сөзді оған анықтауыш етуге болмайды, тек «一个, 几个, 很多, 一些, 多少». Сияқты сөздерді анықтауыш етуге болады.

Бірінші етістігі тұрақтандыру мағынасындағы «是» болып келген қос міндетті сөйлем. Мұндай қос міндетті сөйлем түгелдей бастауышы жоқ сөйлем болып келеді. «是»-ның рөлі «是» күшейту мағынасында болады.

Мысалы: 是我把他气哭了. 是风把们吹开了。

是这篇文章启发了我, 是我改变了主意。

四, 连兼句 Көп етістікті әрі қос міндетті сөзді сөйлем

Көп етістікті сөз тіркесі мен қос міндетті сөзді сөз тіркесі араласып келіп, өте күрделі сөйлем формасын қалыптастырады. Мұндай сөйлем көп етістікті әрі қос міндетті сөйлем деп аталады. \1,1456\

Қос міндетті сөйлем ішінде тіркемелі етістік келу формасы.

Мысалы: 领导让他去阿里-法拉比哈萨克民族大学学习。

领导叫教研室教员留下来开会。

我们请学习优秀来学校作报告。

Көп етістікті сөйлем ішінде қос міндетті мүше болады.

我写了一封信让妹妹也来齐姆肯提市。

他站起来腾出一把椅子让我坐下。

Араласып келу формасы.

Мысалы: 写个同知叫大家来办公室开会。

领导叫他打电话请努尔江来这儿商量件事。

Қос міндетті сөзді сөйлем мен етістік баяндауышты сөйлемнің айырмашылығы:

Бастауыш – баяндауышты сөз тіркесі сөйлемде толықтауыш болған сөйлем, қос міндетті сөйлемге форма жақтан өте ұқсас келеді. Бірақ құрылым жақтан мүлде ұқсамайды. Екі топ мысалды салыстырып көрелік:

我请他来. 我看见她来了。

领导派他去了. 领导看见她去了

同学们选他当班长. 同学们喜欢他当班长

Жоғардағы мысалда екі топта бірінші етістігі ұқсас емес.

Қос міндетті сөйлемнің бірінші етістігінің бұйыру мағынасы бар. Мысалы: «使, 让, 请, 叫, 命令, 动员, 鼓励, 派, 率领, 拜» қатарлы етістіктер қолданылады.

Бастауыш – баяндауышты сөз тіркесі толықтауыш болған сөйлемнің бірінші етістік баяндауыштың бұйыру мағынасы болмайды. Бұған қолданылатын басты етістіктер мыналар: «反对, 知道, 相信, 认为, 看见, 觉得, 说, 听说»;

Алдыңғы және соңғы етістіктердің байланысы ұқсас емес.

Қос міндетті сөйлемнің алдыңғы және соңғы етістігі көбінесе, себеп-салдарлық байланыста болады, бастауыш-баяндауыштық сөз тіркесі

толықтауыш болған сөйлемнің алдыңғы және соңғы етістігі себеп-салдарлық байланыста болмайды [5, 205 б.].

Мысалы: А组例 因为«我请他, 他才来»:

В组例 不是因为«我看见他, 他才来»;

Жоғарыдағы мысалда байланысу деңгейі ұқсамайды.

Қос міндетті сөйлем ішіндегі қос міндетті сөз, өзінің алдындағы етістіктен жасалған баяндауышпен өте жақын сәйкесіп, кідіріссіз айтылады, оның арасына пысықтауыш қажет емес. Мысалы: «我请, 他来» деуге немесе «我请昨天他来» деуге болмайды. Ал бастауыш-баяндауыш сөз тіркесі толықтауыш болып келген сөйлемде, бүкіл сөйлемнің баяндауыштық етістігі мен бастауыш-баяндауыштық сөз тіркесінің бастауышы өзінің алдындағы етістіктен жасалған баяндауышпен ұштасып келеді, оқығанда кідіріс жасауға да болады, кітаби тілде үтір немесе қос үтір қоюға болады, арасына пысықтауыш керек.

Мысалы: «我看见, 他来了, немесе 我看见昨天他来了 деп айтуға да бола береді.

Бірінші баяндауыштың байланысатын объектісі ұқсамайды.

Мысалы: А组例中«请»的只是«他»,

В组例中«看见»的是«他来了»这一整体。 Қос міндетті сөйлемге қатысты болатын нәрсе тек адам не зат болады, бастауыш – баяндауыштық сөз тіркесі толықтауыш болған сөйлемге қатысты болатын нәрсе адам, зат және қимыл әрекет болады.

五, «有»字句 «有» Иероглифті сөйлем

«有» Иероглифті сөйлем баяндауыш құрылымды сөйлем. Етістіктің негізгі мағынасы екі түрлі: бірі сақталу, енді бірі тәуелділік болады [3, 151 б.]

«有» мен «在»екеуі де «бар» деген мағынада, алайда сөйлемдегі қызметі ұқсамайды. «有» орынды, белгілі уақыттағы адам немесе затты білдіреді.

Негізгі формасы: орын, уақыт сипатты сөз + 有 + зат есімді сөз.

Мысалы: 教室里有很多学生。唐代有位著名诗人, 叫李白。

«在»-дің алдындағы зат есім әдетте нақтылы бір затты көрсетеді. «有» соңындағы зат есім нақтылы затты көрсетпейді. Сондықтан зат

есімнің алдына жиі сан-мөлшерлік зат есім келеді. Салыстыралық:

比较: 词典在书架上。(确指) – 书架上有几本词语。(不确指)

人在屋里。(确指) – 屋里有两个人。(不确指)

«有» Баяндауыш болғанда, негізгі құрылымы, зат есімді сөз (көбінесе жанды нәрсеге) + «有»+ зат есімді сөз.

Мысалы: 人人都有两只手。我有很多朋友。他有一个幸福的家庭。

«有» және мәлім жағдайдың пайда болуын нақтылы көрсетеді. Осындай кезде «有»-дың соңына мағыналық өзгерісті білдіретін «了» қосылып, толықтауыш етістіктен, сондай-ақ зат есімнен де жасалады.

基本结构是: негізгі құрылымы: 名词性词语 + 有 (了) + 动词, 名词.

Зат есімді сөз + «有» (了) + етістік, зат есім.

Мысалы: 最近, 他的汉语有了明显的进步。

近几年, 经济又有了很大的发展。 他又有男朋友了。

«有» алдына үстеу «又» болғанда, «有»соңына әдетте 了 тіркеледі.

*他又有男朋友。 *他又有机会。

«有» соңына әдетте 过 тіркеледі, бұрыннан бар деген мағына береді.

Мысалы: 他有过去国外的机会, 可是他放弃了。过去他, 他曾经有过这种经历。

«有» дәрежелік үстеуді анықтамайды, толықтауыш абстрактілі зат есім болғанда «有» дәрежелік үстеуді анықтайды. Мысалы:

这次社会实践很有意思。 这青年非常有头脑。

«有» тек «没» мен сәйкеседі. Ол «不» мен бірікпейді. Сұрақ жауапта «没»-дің жалғыз өзін қолданбайды.

Мысалы: 我没有时间, 不能陪内上街了。

你有中国朋友吗? —没有。 *你有中国朋友吗? —没。

我没有自行车。 *我没有一辆自行车。

«有» Сөйлем соңына «吗» қолданады. Алайда «有没有»-ды сұрақ ретінде қолданады.

Мысалы: 他到现在还没有住处吗? 你有没有这三种书? (确知数量)

今年夏天我们有假期没有。 在美国, 有很多中国饭店吗?

Әдебиеттер

- 1 Абдурақын Н. Қазіргі қытай тілінің грамматикасы. – Алматы, 2010. – 286 б.
- 2 Аманжолов А. Қазіргі қазақ тілі грамматикасы. – Алматы: Мектеп баспасы, 2004.
- 3 李树辉编者《汉语文化要略》新疆教育出版社 2002年
- 4 房玉清《实用汉语语法》北京语言学院出版社1992年
- 5 杨凌《现代哈萨克语结构研究》新疆大学出版社 2002年

References

- 1 Abdwraqın. N «Qazirgi qıtay tiliniñ grammatikası». - Almatı, 2010 - 286b
- 2 Amanjolov «qazirgi qazaq tili grammatikası» Almatı, mektep baspası, 2004j
- 3 li shù huī biān zhě «hàn yǔ wén huà yào lüè» xīn jiāng jiào yù chū bǎn shè 2002nián
- 4 fáng yù qīng «shí yòng hàn yǔ yǔ fǎ» běi jīng yǔ yán xué yuàn chū bǎn shè 1992nián
- 5 yáng líng «xiàn dài hā sà kè yǔ jié gòu yán jiū» xīn jiāng dà xué chū bǎn shè 2002nián